

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАЩІДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

*28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету; доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;

Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;

Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;

Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;

Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);

Дьякон Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);

Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);

Марошевельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;

Врабіє Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);

Борці Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;

Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;

Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;

Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О. О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;

Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;

Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;

Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;

Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;

Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;

Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;

Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація: Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

Оцінка медичних технологій як інструмент якісної медичної допомоги Ємельянова Оксана Іванівна	99
Дихотомія цілей некомерційних закладів охорони здоров'я як детермінанта управління ціновою політикою в умовах трансформаційного квазі-ринку Зограб'ян Катерина Михайлівна	103
Стратегічне управління закладами охорони здоров'я в умовах соціально-економічної нестабільності Князькова Валентина Яківна, Андронік Олександр Валерійович	107
Управління медичними ризиками як інструмент запобігання правопорушенням у медичній галузі Князькова Валентина Яківна, Романченко Андрій Миколайович	111
Мотивація та професійний розвиток медичного персоналу у контексті підвищення якості медичних послуг Князькова Валентина Яківна, Романченко Павло Андрійович	115
Впровадження інтегрованої системи управління якістю в клініко-діагностичних лабораторіях: виклики та перспективи Кусик Наталія Львівна, Зінченко Віта Володимирівна	118
Особливості формування репутації медичних та фармацевтичних брендів: порівняльний аналіз Кусик Наталія Львівна, Мирнинко Яна Сергіївна, Гмиря Анастасія Сергіївна	121
Зв'язок фінансових показників ЗОЗ, які надають онкологічну допомогу, з платежами пацієнтів з власної кишені Маранов Андрій Олександрович	125
Прогнозування у лікарів загальної практики-сімейних лікарів ризиків психоемоційного виснаження Машкевич Олександра Григорівна, Вежновець Тетяна Андріївна	129
Актуальність і проблеми тренінгового бізнесу з домедичної допомоги в сучасних реаліях України Могилова Марина Михайлівна, Думнич Михайло Іванович	132
Medical and social rationale for telemonitoring in chronic heart failure at the primary health care level Riabkov Serhii Olexandrovich	135
Управління якістю медичних послуг: система взаємопов'язаних елементів Фоміна Єлизавета Василівна, Пономарьова Лілія Іванівна	138

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В КЛІНІКО-ДІАГНОСТИЧНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Кусик Наталія Львівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Зінченко Віта Володимирівна

*здобувачка вищої освіти
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

В сучасних умовах швидкого розвитку медицини, впроваджені реформ та нових стандартів, актуалізується потреба упевненості в якості та компетентному виконанні лабораторних досліджень для подальшого правильного встановлення діагнозу та схеми лікування. З метою задоволеності споживачів лабораторних послуг та підвищення конкурентоспроможності централізованої клініко-діагностичної лабораторії, як частини стаціонарного медичного закладу, виникає необхідність в акредитації згідно ISO 15189:2022 [1].

Результатом впровадження системи контролю якості та компетентності в централізованій клініко-діагностичній лабораторії згідно ISO 15189:2022 є задоволення пацієнтів і всіх зацікавлених сторін у межах виконання програм медичних гарантій та впевненість: у точності результатів, у відповідності лабораторії міжнародним стандартам, у компетентності фахівців та спеціалістів лабораторії, у збереженні конфіденційної інформації пацієнта. Все це спонукає лікарів та пацієнтів обирати саме таку клініко-діагностичну лабораторію для виконання лабораторних досліджень.

Інтегрована система менеджменту – це спосіб організації бізнес-процесів, при якому різні аспекти управління (якість, екологічна відповідальність, безпека персоналу) функціонують як єдиний налагоджений механізм. Замість того, щоб створювати окремі «барикади» з документів для кожного стандарту, організація впроваджує спільну методологію, що базується на міжнародних вимогах ISO, що надає такі переваги [1]:

1. Ефект синергії та усунення хаосу. В розрізних системах часто виникає ситуація, коли одна інструкція суперечить іншій. Інтеграція дозволяє вибудувати єдину ієрархію цілей. Кожен працівник розуміє свою роль у загальній системі, що робить структуру компанії прозорою та логічною.

2. Ресурсна оптимізація (принцип «Один для всіх»). Замість розробки трьох різних пакетів документів для одного й того самого виробничого вузла, створюється комплексний регламент. Це не просто економія паперу – це радикальне скорочення часу на адміністрування, навчання персоналу та внутрішній контроль.

3. Мінімізація операційних витрат. Об'єднання систем управління дозволяє суттєво знизити бюджет на: проведення зовнішніх наглядових аудитів; підтримку актуальності нормативної бази; залучення вузькопрофільних консультантів.

4. Глобальне бачення для прийняття рішень. Керівництво отримує не «клаптики» звітів від різних відділів, а цілісну аналітичну картину. Це дозволяє виявляти приховані ризики на стику дисциплін (наприклад, як зміна технології для покращення якості вплине на екологічні показники).

5. Спрощення процедур перевірки. Інтегрований аудит проводиться за один цикл. Це мінімізує відволікання технічних спеціалістів від їхніх прямих обов'язків та дозволяє поглянути на підприємство як на живий організм, а не на набір функцій.

Інтеграція міжнародної системи управління якістю та компетентністю перетворює медичну лабораторію на еталон надійності та гарантує точність кожного аналізу.

Розглянемо переваги інтеграції системи управління якістю та компетентністю ISO для клініко-діагностичної лабораторії:

1. Експертність та безпека пацієнтів:

– системне зниження ризиків – лабораторія фокусується на запобіганні помилкам ще до їх виникнення;

– контроль якості – нагляд за життєвим циклом дослідження від моменту взяття біоматеріалу (преаналітика) до видачі фінального звіту (постаналітика);

– матеріально-технічна надійність – обслуговування обладнання та перевірки реагентів виключає технічні збої.

2. Організаційна досконалість та стійкість:

– стандартизація процесів – наявність чітких інструкцій забезпечує ідентичну якість роботи незалежно від зміни чи людського фактора;

– дії при надзвичайних ситуаціях – розроблення плану дій для безперебійної роботи під час різних надзвичайних ситуацій (блекаути, пандемії тощо).

3. Міжнародне визнання та юридична сила:

– репутація: акредитована лабораторія – це публічне підтвердження компетентності та якості, що підвищує рівень довіри з боку лікарів та пацієнтів.

4. Розвиток персоналу:

– безперервне медичне навчання – вимоги стандарту спонукають персонал до постійного вдосконалення навичок та безперервного професійного розвитку.

5. Відповідність регуляторним вимогам:

– державне партнерство – наявність ISO є обов'язковим для отримання фінансування від НСЗУ та співпраці в межах державних програм [2].

Основними ризиками та бар'єрами впровадження системи управління якістю та компетентністю ISO в клініко-діагностичну лабораторію є:

– фінансове забезпечення – відсутність фінансування для впровадження стандарту та участі в зовнішній оцінці якості, регулярному систематичному калібруванні засобів вимірювальної техніки;

– відсутність компетентного персоналу, необхідність введення в штат менеджера з якості;

– електронний документообіг – відсутність лабораторної інформаційної системи або обмежені функції під час використання;

– психологічний опір адміністрації закладу і персоналу лабораторії, некомпетентність в пунктах стандарту;

– ризик, що інструкції фактично не виконуються на робочих місцях;

– систематичні помилки в управлінні ризиками;

– проблема з постачальниками продукції, ризик використання обладнання та реагентів, які не відповідають встановленим критеріям якості в медичній лабораторії [3].

Отже, впровадження інтегрованої системи управління якістю та компетентністю відповідно до вимог ISO 15189:2022 є стратегічно важливим напрямом розвитку централізованих клініко-діагностичних лабораторій. Воно забезпечує підвищення точності лабораторних досліджень, безпеки пацієнтів, ефективності управлінських процесів та конкурентоспроможності медичного закладу загалом.

Попри наявність певних організаційних, фінансових і кадрових бар'єрів, інтеграція стандартів якості створює основу для сталого розвитку клініко-діагностичної лабораторії, зміцнення довіри з боку пацієнтів і медичної спільноти, а також сприяє її повноцінній інтеграції у сучасний міжнародний медичний простір.

Література:

1. ДСТУ EN ISO 15189:2022 «Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності». URL: https://naau.org.ua/userfiles/files/ISO_15189_2022.pdf
2. Біучко О. Ю. Конфіденційність, повага та довіра: етичні аспекти лабораторної діагностики. *Український журнал лабораторної медицини*. 2025. Т. 3, № 3. С. 29–34. DOI: 10.62151/2786-9288.3.3.2025.05
3. Крайнюков О., Щокіна М. Акредитація лабораторій: сутність і алгоритм дій. *Молодий вчений*. 2024. № 3 (127). С. 13–17. DOI: 10.32839/2304-5809/2024-3-127-9

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-29>

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕПУТАЦІЇ МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ БРЕНДІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Кусик Наталія Львівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Мирнинко Яна Сергіївна

*здобувачка I курсу, спеціальність «Менеджмент»
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Гмиря Анастасія Сергіївна

*здобувачка вищої освіти
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

В сучасних умовах зростання конкуренції, підвищення вимог до якості медичних і фармацевтичних послуг, а також посилення рівня інформованості споживачів і професійної спільноти, особливої актуальності набувають питання формування та управління репутацією брендів. Репутація виступає важливим нематеріальним активом, що визначає конкурентоспроможність та забезпечує довгострокову стабільність діяльності. Водночас специфіка формування репутації у медичного і фармацевтичного бізнесу має відмінності, що потребує комплексного теоретичного осмислення та порівняльного аналізу.